ఇండియన్ జాగ్రఫీ

భారతదేశం - నైసర్గిక స్వరూపాలు

భారతదేశాన్ని ప్రధానంగా పలు నైసర్గిక మండలాలుగా విభజించవచ్చు. అవి

1. హిమాలయా పర్వతాలు/ఉత్తర ఉన్నత పర్వతాలు
2. గంగా - సింధూ మైదానం/ఉత్తర మైదానాలు
3. ద్వీపకల్ప పీఠభూములు
4. తీర మైదానాలు
5. ఎడారి ప్రాంతం
6. దీవులు

తీరమైదానాలు

★ భారత తీరరేఖ పొడవు (దీవులతో కలుపుకుని) సుమారు 7,516 కి.మీ.

★ భారతదేశ ప్రధాన భూభాగాన్ని ఆనుకుని ఉన్న తీరమైదానం పొడవు సుమారు 6,100 కి.మీ.

★ ఈ ద్వీపకల్ప భూభాగాన్ని ఆనుకుని ఉన్న భారత తీరమైదానాన్ని ప్రధానంగా

1. తూర్పు తీరమైదానం
2. పశ్చిమ తీరమైదానం అని విభజించవచ్చు.

తూర్పు తీరమైదానం

★ ఇది ఉత్తరాన హల్దియా నుంచి దక్షిణాన కన్యాకుమారి వరకు విస్తరించి ఉంది.

★ తూర్పు తీరమైదానం ప్రధానంగా తూర్పు కనుమలకు - బంగాళాఖాతానికి మధ్య విస్తరించి ఉంది.

★ గోదావరి, కృష్ణ, కావేరి, పెన్నా లాంటి నదులు డెల్టాలు ఏర్పరచడం వల్ల పశ్చిమ తీరమైదానంతో పోల్చితే తూర్పుతీర మైదానం వెడల్పు ఎక్కువ.

★ తూర్పు తీరంలో ఉన్న ఈ డెల్టాలను దక్షిణ భారతదేశ ధాన్యాగారాలు అని పిలుస్తారు.

తూర్పు తీరంలో ఉన్న ప్రధాన డెల్టాలు

★ మహానది డెల్టా - ఒడిశా

★ కృష్ణ, గోదావరి డెల్టా - ఆంధ్రప్రదేశ్

★ కావేరి డెల్టా - తమిళనాడు

★ తూర్పు తీరంలో పొడవైన తీరరేఖ ఉన్న రాష్ట్రాలు ఆంధ్రప్రదేశ్, తమిళనాడు.

★ తూర్పు తీరమైదానాన్ని వివిధ ప్రాంతాల్లో వేర్వేరు పేర్లతో పిలుస్తారు.

1. పశ్చిమ్ బంగ - వంగతీరం
2. ఒడిశా - కళింగ తీరం/ఉత్కళ్ తీరం
3. ఆంధ్రప్రదేశ్ - కోస్తాతీరం/సర్కార్ తీరం
4. తమిళనాడు - కోరమండల్ తీరం.

వంగ తీరమైదానం

★ దీన్నే బెంగాల్ తీరం అని కూడా పిలుస్తారు. ఇక్కడ గంగానది డెల్టా ఉంది.

★ ప్రపంచంలోనే పెద్ద అడవులైన 'సుందర్‌బన్స్' ఈ తీరమైదానంలోనే ఉన్నాయి.

కళింగ తీరమైదానం

★ కళింగ తీరమైదానంలో ఉన్న ప్రముఖ డెల్టా మహానది.

★ కళింగ తీరంలోని కోణార్క్ వద్ద ఉన్న చంద్రభాగ బీచ్ ఆసియాలోనే మొదటి బ్లూఫ్లాగ్ బీచ్.

★ ఈ తీర మైదానంలోనే చిలక సరస్సు అనే లాగూన్ ఉంది.

★ దేశంలో రెండో మిస్సైల్ లాంచింగ్ పాడ్ వీలర్ ఐలండ్ ఈ చిలక సరస్సులోనే ఉంది.

★ ఈ తీరమైదానంలోనే సిమ్లిపాల్ వన్యప్రాణి సంరక్షణ కేంద్రం ఉంది.

సర్కార్ తీరమైదానం

★ ఇది పులికాట్ సరస్సు నుంచి ఉత్తరాన ఉన్న ఉత్కళ్ తీరం వరకు ఆంధ్రప్రదేశ్‌లో విస్తరించి ఉంది.

★ దీన్ని కుతుబ్‌షాహీల కాలంలో గోల్కొండ తీరం అని పిలిచేవారు.

★ తూర్పు తీరమైదానంలోని కృష్ణ - గోదావరి నదుల మధ్య ఉన్న పల్లపు ప్రదేశంలో కొల్లేరు సరస్సు ఏర్పడింది.

★ ఇది మంచినీటి సరస్సు.

★ దీని విస్తీర్ణం 250 చ.కి.మీ.

★ ఇది ఆంధ్రప్రదేశ్‌లో పశ్చిమగోదావరి, కృష్ణా జిల్లాల మధ్య ఉంది.

★ కోస్తా, కోరమండల్ తీరమైదాన సరిహద్దుల్లో పులికాట్ అనే ఉప్పునీటి సరస్సు ఉంది.

★ పులికాట్ సరస్సు ఒక లాగూన్.

★ ఇది ఆంధ్రప్రదేశ్‌లోని నెల్లూరు జిల్లాలో ఉంది.

★ 'శ్రీహరికోట' పులికాట్ సరస్సులోని ప్రముఖ దీవి.

★ శ్రీహరికోటలో సతీష్‌ధావన్ రాకెట్ ప్రయోగకేంద్రం ఉంది.

కోరమండల్ తీరం

★ ఇది తమిళనాడులో పులికాట్ సరస్సు నుంచి రామేశ్వరం వరకు విస్తరించి ఉంది.

★ ఈ తీరంలో కావేరి డెల్టా విస్తరించి ఉంది.

దీవులు

★ భారతదేశంలో మొత్తం 247 దీవులు ఉన్నాయి.

★ వీటిలో 204 దీవులు బంగాళాఖాతంలోనూ; మిగిలినవి అరేబియా మహాసముద్రం, మన్నార్ సింధు శాఖల్లో ఉన్నాయి.

★ అరేబియా సముద్రంలో ఉన్న దీవులను లక్షదీవులు అని, బంగాళఖాతంలో ఉన్న దీవులను అండమాన్, నికోబార్ దీవులని పిలుస్తారు.

లక్షదీవులు

★ ఇవి ప్రవాహ భిత్తికలతో ఏర్పడిన దీవులు. అందుకే వీటిని పగడపు దీవులు అని కూడా పిలుస్తారు.

★ లక్షదీవులు 36 దీవుల సముదాయం.

★ వీటి విస్తీర్ణం సుమారు 32 చ.కి.మీ.

★ అత్యధిక అక్షరాస్యత ఉన్న కేంద్రపాలిత ప్రాంతం లక్షదీవులు.

★ లక్షదీవుల రాజధాని కవరత్తి.

★ ఇక్కడి ప్రధాన పంట కొబ్బరి.

★ లక్షదీవులకు సమీపంలో ఉన్న దేశం మాల్దీవులు.

అండమాన్ - నికోబార్ దీవులు

★ భారతదేశంలో అతిపెద్ద ఆర్చిపెలాగో అండమాన్ నికోబార్ దీవులు.

★ ఈ దీవులు అగ్నిపర్వత సంబంధిత దీవులు.

★ ఈ దీవుల రాజధాని పోర్ట్‌బ్లెయిర్.

★ వీటి విస్తీర్ణం సుమారు 8249 చ.కి.మీ.

★ ఇక్కడి ప్రధాన అగ్నిపర్వతాలు బారెన్, నార్కొండం.

★ ఇటీవలి కాలంలో వార్తల్లోకెక్కిన అండమాన్ నికోబార్ దీవుల్లోని ఆదిమవాసీ తెగ సెంటినలీస్.

★ అండమాన్ దీవులను, నికోబార్ దీవులను వేరుచేస్తున్న ఛానల్ 10° ఛానల్.

★ 1943 డిసెంబరు 30న సుభాష్ చంద్రబోస్ అండమాన్, నికోబార్ దీవులకు షాహిద్, స్వరాజ్ ద్వీపాలుగా పేరుపెట్టారు.

★ సుభాష్ చంద్రబోస్ గౌరవార్థం ప్రధాని నరేంద్రమోదీ 2018 డిసెంబరు 30న పోర్టుబ్లెయిర్‌ను సందర్శించి పలు ద్వీపాలకు పేర్లు మార్చారు. అవి

రాస్ ఐలండ్ - నేతాజీ సుభాస్ చంద్రబోస్ ద్వీప్

నీల్ ఐలండ్ - షహీద్ ద్వీప్

హేవ్‌లాక్ ఐలండ్ - స్వరాజ్‌ద్వీప్

థార్ ఎడారి

★ భారత ఉపఖండంలో అతిపెద్ద ఎడారి థార్ ఎడారి.

★ ఇది ఆరావళి పర్వతాలకు వెనుక భాగంలో, భారతదేశానికి పశ్చిమాన భారత్, పాకిస్థాన్‌లలో విస్తరించి ఉంది.

★ ఇది సుమారు 2 లక్షల చ.కి.మీ.లలో విస్తరించింది.

★ థార్ ఎడారిలోని అధికభాగం రాజస్థాన్‌లో; హరియాణా, పంజాబ్‌లలో కొద్ది ప్రాంతం విస్తరించి ఉంది.

★ థార్ ఎడారి ప్రాంతంలో వార్షిక వర్షపాతం తక్కువగా ఉండటం వల్ల ముళ్లపొదలు లాంటి జీరోఫైటిక్ వృక్షాలు కనిపిస్తాయి.

★ థార్ ఎడారి ప్రాంతంలో జోథ్‌పూర్, జైసల్మేర్, బికనీర్ లాంటి భారతదేశపు జనపదాలు నెలకొని ఉన్నాయి.

★ రాజస్థాన్‌కు పశ్చిమాన ఉన్న థార్ ఎడారి ప్రాంతాన్నే 'మరుస్థలి' అని కూడా అంటారు.

★ పవన నిక్షేపణ చర్య వల్ల ఇక్కడ ఏర్పడే ఇసుక దిబ్బలను డ్రెయిన్స్ అంటారు.

★ మరుస్థలికి తూర్పుగా ఆరావళి పర్వతాల మీదుగా విస్తరించి ఉన్న అర్ధ శుష్క శీతోష్ణస్థితి ఉన్న ప్రాంతాన్ని రాజస్థాన్ బగర్ అంటారు.

★ ఈ ప్రాంతంలో ప్లాయాలు/దాండియాలు అనే ఉప్పునీటి సరస్సులు ఉన్నాయి.

ఉదా: సాంబార్ సరస్సు.

★ ఈ ప్రాంతంలో ఉండే తాత్కాలిక నీటి ప్రవాహాలను రోహీలు అంటారు.

ఉదా: లూని, బాని నదులు.

★ ఎడారి నేలల పరిశోధనా కేంద్రం జోధ్‌పూర్‌లో ఉంది.

★ ఈ ప్రాంతంలో లిగ్నైట్, సహజవాయువు, జిప్సం, సున్నపురాయి లాంటి ఖనిజాలు ఇటీవలే బయటపడ్డాయి.

మాదిరి ప్రశ్నలు

1. కిందివాటిలో ఏ రాష్ట్ర తీరాన్ని కోరమండల్ తీరం అని పిలుస్తారు? (2010, గ్రూప్ - 1)

a) గుజరాత్ b) మహారాష్ట్ర c) తమిళనాడు d) కేరళ

2. మలబార్ తీరప్రాంతపు బ్యాక్ వాటర్స్‌ను ఏమని పిలుస్తారు. (సివిల్ అసిస్టెంట్ సర్జన్, 2009)

a) లాగూన్‌లు b) ధరియన్ c) కీర్స్ d) కోస్

3. కృష్ణ, గోదావరి డెల్టాల మధ్య ఉన్న సరస్సు? (డీఎల్ - 2012)

a) పులికాట్ సరస్సు b) కొల్లేరు సరస్సు c) రామప్ప సరస్సు d) హంసల సరస్సు

4. కిందివాటిలో సుభాష్ చంద్రబోస్ ద్వీప్ అని దేన్ని పిలుస్తారు?

a) నీల్ ఐలండ్ b) రాస్ ఐలండ్ c) హేవ్‌లాక్ ఐలండ్ d) కచ్చతీవు ఐలండ్

5. కథియవార్ తీరం అని ఏ రాష్ట్ర తీరాన్ని పిలుస్తారు?

a) ఆంధ్రప్రదేశ్ b) ఒడిశా c) కేరళ d) గుజరాత్

6. దేశంలో అతిపొడవైన తీరరేఖ ఉన్న రాష్ట్రం?

a) మహారాష్ట్ర b) ఆంధ్రప్రదేశ్ c) గుజరాత్ d) తమిళనాడు

7. ఆసియా ఖండంలోనే మొదటి బ్లూఫ్లాగ్ బీచ్?

a) చంద్రభాగ బీచ్ b) మెరీనా బీచ్ c) జుహు బీచ్ d) రామకృష్ణ బీచ్

సమాధానాలు: 1-c; 2-a; 3-b; 4-b; 5-d; 6-c; 7-a.

రచయిత: మాన్యం మురళి

భారత భూగోళశాస్త్రం

భారతదేశం - నైసర్గిక స్వరూపాలు

భారతదేశాన్ని ప్రధానంగా 5 నైసర్గిక మండలాలుగా విభజించవచ్చు. అవి:

1. ఉత్తర ఉన్నత ప్రాంతాలు/ హిమాలయ పర్వతాలు
2. ఉత్తర మైదానాలు/ గంగా - సింధు మైదానం
3. ద్వీపకల్ప పీఠభూమి
4. తీర మైదానాలు
5. దీవులు

ఉత్తర మైదానాలు/ గంగా - సింధు మైదానం

★ హిమాలయ పర్వతాలకు దక్షిణంగా, ద్వీపకల్ప పీఠభూమికి ఉత్తరంగా ఉన్న మధ్యలోని లోతట్టు ప్రాంతం ప్లీస్టోసోన్ కాలం నుంచి ఇప్పటివరకూ హిమాలయ నదులు తీసుకువచ్చిన ఒండ్రు మట్టితో నిక్షేపితమై విశాలమైన మైదాన ప్రాంతం ఏర్పడింది.

★ ఇక్కడ ప్రవహించే గంగా - సింధు నదుల పేరు మీదుగా ఈ మైదాన ప్రాంతానికి గంగా - సింధు మైదానం అనే పేరు వచ్చింది.

★ గంగా - సింధు మైదానం సుమారు 7 లక్షల చ.కి.మీ. విస్తీర్ణంతో ఉంది.

★ ఇది సింధు నది ముఖ ద్వారం నుంచి గంగా నది ముఖద్వారం వరకు సుమారు 3,200 కి.మీ. పొడవున విస్తరించి ఉంది.

★ భారతదేశంలో దీని పొడవు సుమారు 2,400 కి.మీ.

★ గంగా - సింధు మైదానాల వెడల్పు అత్యధికంగా ఉత్తర్ ప్రదేశ్‌లోని అలహాబాద్ వద్ద (సుమారు 280 కి.మీ.), అతి తక్కువ వెడల్పు రాజ్‌మహల్ కొండల వద్ద (90 - 100 కి.మీ.) ఉంది.

★ గంగా - సింధు మైదాన ప్రాంతంలో ప్రధానంగా నాలుగు రకాల భూస్వరూపాలు కనిపిస్తాయి.

1. భాబర్ నేలలు
2. టెరాయి నేలలు
3. భంగర్ నేలలు
4. ఖాదర్ నేలలు

భాబర్ నేలలు

✪ శివాలిక్ కొండల పాదాల వెంబడి విసనకర్ర ఆకారంలో ఉండే గుళకరాళ్లతో కూడిన సచ్ఛిద్ర మండలాన్ని భాబర్ అంటారు.

✪ సింధూ నది నుంచి తీస్తా నది వరకు ఈ ప్రాంతం విస్తరించి ఉంది.

✪ చిన్నచిన్న హిమానీ నదులు ఈ ప్రాంతానికి వచ్చేటప్పటికి కనుమరుగైపోతాయి.

✪ వీటి వెడల్పు సుమారు 8 నుంచి 16 కి.మీ. వరకు ఉంటుంది.

✪ అసోంలో భాబర్ నేలలు విస్తరించి ఉన్న ప్రాంతాన్ని 'డ్యూర్స్' అని పిలుస్తారు.

టెరాయి నేలలు

✪ ఇవి భాబర్ నేలలకు దక్షిణంగా విస్తరించి ఉన్నాయి.

✪ భాబర్ ప్రాంతంలో ఇంకిపోయిన చిన్నచిన్న హిమానీ నదులు భాబర్‌కు దక్షిణంగా మళ్లీ భూ ఉపరితలంపైకి వచ్చి ప్రవహించడం వల్ల ఈ ప్రాంతంలో ఏర్పడిన చిత్తడి నేలలనే టెరాయి నేలలు అంటారు.

R-17-3-19

- ఈ ప్రాంతం దట్టమైన అడవులు, అనేక వన్య మృగాలతో నిండి ఉంది.

భంగర్ నేలలు

- టెరాయి నేలలకు దక్షిణంగా ప్రాచీన కాలంలో ఏర్పడిన ఒండలి మట్టిని భంగర్ నేలలు అంటారు.

ఖాదర్ నేలలు

- నదీ తీరానికి దగ్గరగా ఉండి, ఇటీవలి కాలంలో ఏర్పడిన ఒండలి మట్టి ఉన్న నేలలను ఖాదర్ నేలలు అంటారు.
- పంజాబ్ ప్రాంతంలో ఈ ఖాదర్ నేలలను 'బెట్స్' అని పిలుస్తారు.
- పై 4 రకాల భూ స్వరూపాలే కాకుండా గంగా - సింధు మైదానాల్లో ఉత్తర్ ప్రదేశ్, హరియాణా రాష్ట్రాల్లోని చవుడు, లవణీయ, స్ఫటికీయ భూభాగాలను రే/ కల్లార్ అంటారు. వీటినే చవిటి నేలలు అని కూడా పిలుస్తారు. కార్బొనేట్, బైకార్బోనేట్ లాంటి లవణాల వల్ల ఇవి క్షార స్వభావాన్ని కలిగి ఉంటాయి.
- పంజాబ్‌లోని శివాలిక్ కొండల పాదాల వద్ద ఏర్పడే చిన్నచిన్న నీటి గుంతలను 'చోస్' అని పిలుస్తారు.
- గంగా - సింధు మైదానం విస్తరించి ఉన్న ప్రాంతాలను ఆధారంగా చేసుకుని 4 భాగాలుగా విభజించవచ్చు.

పంజాబ్ - హరియాణా మైదానాలు

- ఈ ప్రాంతంలో రావి, బియాస్, సట్లెజ్ నదులు ప్రవహిస్తున్నాయి.
- ఈ ప్రాంతం ప్రధానంగా 'దోఆబ్'లకు ప్రసిద్ధి.
- రెండు నదుల మధ్య ఉన్న సారవంతమైన ప్రాంతాన్ని దోఆబ్ అంటారు.

రాజస్థాన్ మైదానాలు

- దీన్నే మరుస్థలి ప్రాంతం, రాజస్థాన్ భగర్ అని కూడా అంటారు.
- ఈ మైదాన ప్రాంతంలోనే థార్ ఎడారి విస్తరించి ఉంది.
- ఈ ప్రాంతంలోని ఉప్పునీటి కయ్యలను 'రన్స్' అని పిలుస్తారు.

గంగా మైదానం

- యమునా నది నుంచి గంగా నది ముఖ ద్వారం వరకు విస్తరించి ఉంది.
- ఈ ప్రాంతంలో ఉన్న అతిపెద్ద దోఆబ్ 'గంగా యమున దోఆబ్'.
- ఈ ప్రాంతాన్ని ఎగువ, మధ్య, దిగువ గంగా మైదానాలుగా విభజించవచ్చు.
- ఎగువ గంగా మైదాన ప్రాంతం ఉత్తర్ ప్రదేశ్‌లో, మధ్య గంగా మైదానం ఉత్తర్ ప్రదేశ్, బిహార్ ప్రాంతంలో, దిగువ గంగా మైదానం పశ్చిమ్‌బంగ రాష్ట్రంలోనూ విస్తరించి ఉంది.
- ఎగువ గంగా మైదానం వాలు ఉత్తర్ ప్రదేశ్‌లో ఎక్కువగా ఉండటం వల్ల వరదలు అధికంగా సంభవిస్తాయి.
- మధ్య గంగా మైదానంలో బిహార్‌లోని కోసి నదిని 'బిహార్ దుఃఖదాయని' అని పిలుస్తారు.
- దిగువ గంగా మైదానంలో ప్రపంచంలోనే అతి పెద్ద డెల్టా అయిన సుందర్‌బన్స్ ప్రాంతం పశ్చిమ్ బంగ, బంగ్లాదేశ్‌లలో విస్తరించి ఉంది.

బ్రహ్మపుత్ర మైదానం

- అసోం ప్రాంతంలోని మైదానాన్ని బ్రహ్మపుత్ర మైదానం అంటారు.
- ఇది సాధియా నుంచి ధుబ్రి వరకు విస్తరించి ఉంది.
- ఈ ప్రాంతం నదీ క్రమక్షయాలకు ప్రసిద్ధి.
- ఈ మైదాన ప్రాంతంలోనే బ్రహ్మపుత్ర నది వల్ల ఏర్పడిన నదీ ఆధార 'ముజులీ దీవి' ఉంది.

ద్వీపకల్ప పీఠభూమి

- భారతదేశంలోనే అత్యంత ప్రాచీన శిలలతో కూడిన ప్రాంతం.
- అగ్నిశిలలు, రూపాంతర శిలలతో కూడి గోండ్వానా భూమిలో భాగంగా ఉండేది.
- ఇది సుమారు 16 లక్షల చ.కి.మీ. విస్తీర్ణంతో దేశంలోనే అతి పెద్ద భౌతిక విభాగం.

ద్వీపకల్ప పీఠభూమి సరిహద్దులు

వాయవ్యాన - ఆరావళి పర్వతాలు; ఉత్తరాన బుందేల్ ఖండ్ ఉన్నత భూమి అంచు; ఈశాన్యంలో రాజ్‌మహల్ కొండలు; పడమటి అంచులో పశ్చిమ కనుమలు, తూర్పు అంచున తూర్పు కనుమలు సరిహద్దులుగా ఉన్నాయి.

☛ ఈ బృహత్ ద్వీపకల్పాన్ని ప్రధానంగా ఉత్తరాన మాళ్వా పీఠభూమి, దక్షిణాన దక్కన్ పీఠభూమి అని రెండు ప్రాంతాలుగా విభజించవచ్చు.

☛ మాళ్వా పీఠభూమి నర్మదా నది పగులు లోయకు ఉత్తరంగా ఉంది.

☛ ఈ పీఠభూమికి వాయవ్యంగా ఆరావళి పర్వతాలు, దక్షిణంగా వింధ్య పర్వతాలు విస్తరించి ఉన్నాయి.

☛ ప్రాచీన కాలంలో అగ్నిపర్వత ఉద్భేదనం జరిగినప్పుడు లావాపటలాలు ఒకదానిపై మరోటి పేరుకుపోవడం వల్ల దక్కన్ పీఠభూమి ఏర్పడింది.

☛ ఇది క్రమరహిత త్రిభుజాకారంగా విస్తరించి ఉంది.

☛ ఈ పీఠభూమి వాయువ్యం నుంచి ఆగ్నేయానికి వాలి ఉండటం వల్ల ఈ ప్రాంతం నుంచి ప్రవహించే మహానది, గోదావరి, కృష్ణ, తుంగభద్ర లాంటి నదులన్నీ తూర్పువైపుగా ప్రవహించి బంగాళాఖాతంలో కలుస్తున్నాయి.

☛ దక్కన్ పీఠభూమిని మహారాష్ట్ర, కర్ణాటక, తెలంగాణ పీఠభూములుగా విభజించవచ్చు.

☛ మహారాష్ట్ర పీఠభూమి ప్రాంతం నాప స్థలాకృతిని కలిగి ఉంది.

☛ దక్కన్ పీఠభూమికి దక్షిణాన ఉన్న కర్ణాటక పీఠభూమి గ్రానైట్ శిలలతో ఏర్పడింది.

☛ తెలంగాణ పీఠభూమి ప్రధానంగా ఆర్కియన్ శిలలతో ఏర్పడింది.

☛ మేఘాలయ ప్రాంతంలో విస్తరించి ఉన్న పీఠభూమి ప్రాంతాన్ని షిల్లాంగ్ పీఠభూమి అంటారు.

☛ ఝార్ఖండ్, ఛత్తీస్‌గఢ్, పశ్చిమ్ బంగ ప్రాంతాల్లో విస్తరించి ఉన్న పీఠభూమి ప్రాంతాన్ని ఛోటానాగ్‌పూర్ పీఠభూమి అని పిలుస్తారు.

☛ ఛోటానాగ్‌పూర్ పీఠభూమి అనేక ఖనిజాలకు, బొగ్గు గనులకు ప్రసిద్ధి.

☛ అందువల్లనే ఛోటానాగ్‌పూర్ పీఠభూమి ప్రాంతాన్ని 'రూర్ ఆఫ్ ఇండియా' అని పిలుస్తారు.

మాదిరి ప్రశ్నలు

1. భూవిజ్ఞాన శాస్త్రజ్ఞుల ప్రకారం భారతదేశంలో అతి పురాతనమైన ముడుత పర్వతాలు ఏవి?

ఎ) ఆరావళి పర్వతాలు బి) వింధ్య పర్వతాలు
సి) సాత్పూరా పర్వతాలు డి) హిమాలయ పర్వతాలు

2. 'రూర్ ఆఫ్ ఇండియా' అని పిలిచే ప్రాంతం ఏది?

ఎ) ఛోటానాగ్‌పూర్ పీఠభూమి బి) మాళ్వా పీఠభూమి
సి) దక్కన్ పీఠభూమి డి) కర్ణాటక పీఠభూమి

3. గంగా - సింధు మైదానాల్లో ఉండే చిత్తడి ప్రాంతాన్ని ఏమంటారు?

ఎ) భాబర్ బి) భంగర్ సి) ఖాదర్ డి) టెరాయి

4. దోఆబ్‌లకు ప్రసిద్ధి చెందిన ప్రాంతం?

ఎ) బ్రహ్మపుత్ర మైదానం బి) పంజాబ్ - హరియాణా మైదానం

సి) రాజస్థాన్ మైదానం డి) గంగా మైదానం

5. 'బిహార్ దుఃఖదాయని' అని ఏ నదిని పిలుస్తారు?

ఎ) దామోదర్ నది బి) బెట్వా నది సి) కోసి నది డి) కెన్ నది

6. భారతదేశంలో అతిపెద్ద భౌతిక విభాగం?

ఎ) హిమాలయ ప్రాంతం బి) ఎడారి ప్రాంతం

సి) ద్వీపకల్ప ప్రాంతం డి) తీరమైదాన ప్రాంతం

7. ఇటీవలి కాలంలో ఏర్పడిన ఒండలి నేలలను ఏమంటారు?

ఎ) భాబర్ బి) భంగర్ సి) ఖాదర్ డి) టెరాయి

సమాధానాలు

1-ఎ; 2-ఎ; 3-డి; 4-బి; 5-సి; 6-సి; 7-సి.

రచయిత: మాన్యం మురళి